

Apemet A-P.N. Ky
Pelijärventie 96-14
39750 Kuivasjärvi

Päätös kalataloudellisen tarkkailuohjelman hyväksymisestä

ASIA

Ilvesnevan turvetuotantoalueen (Kurikka) kalataloudellisen tarkkailuohjelman hyväksyminen

HAKIJA

Tmi Kairatuuli tarkkailuvelvollisen puolesta

ASIAN VIREILLETULO

Tmi Kairatuuli on tarkkailuvelvollisen puolesta toimittanut 11.9.2020 Varsinais-Suomen ELY-keskukseen hyväksyttäväksi esityksen Ilvesnevan turvetuotantoalueen kalataloudelliseksi tarkkailuohjelmaksi vuodesta 2021 alkaen.

TOIMINTA

Ilvesnevan turvetuotantoalue (luvanmukainen enimmäispinta-ala 85 ha, lupa voimassa lohkojen 1–3 ja 8 osalta (61,4 ha) toistaiseksi ja lohkojen 4–7 (23,6 ha) osalta 31.12.2012 saakka) sijaitsee Kurikan kaupungissa Kyrönjoen vesistöalueeseen kuuluvassa Ilvesjoen yläosan valuma-alueessa (42.053). Tuotantoalueen kuivatusvedet johdetaan vesireittiä Ilvesjoki–Mustajoki–Jalasjoki pitkin.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT

Esitetty tarkkailuohjelma perustuu Länsi-Suomen ympäristölupaviraston Apemet A-P N Ky:lle 11.6.2007 antamaan lupapäätökseen nro 60/2007/4 (Dnro LSY-2005-Y-408), jonka lupamääräyksen 14 mukaan luvan saajan on tarkkailtava toiminnan vaikutusta vesistöissä Länsi-Suomen ympäristökeskuksen (nykyisin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen) hyväksymällä tavalla sekä kalataloudellisia vaikutuksia Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen (Varsinais-Suomen ELY-keskuksen) hyväksymällä tavalla. Ehdotukset vaikutustarkkailusuunnitelmaksi on toimitettava asianomaisille viranomaisille kolmen kuukauden kuluessa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi. Tarkkailutuloksista on laadittava raportti, joka on toimitettava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä Länsi-Suomen ympäristökeskukselle ja Jalasjärven kunnan (Kurikan kaupungin) ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä esitettävä vaadittaessa niille, joiden etua tai oikeutta asia saattaa koskea.

ESITETTY TARKKAILUOHJELMA

Ehdotettu toistaiseksi voimassa oleva kalataloudellinen tarkkailuohjelma sisältää vuodesta 2021 lähtien kolmen vuoden välein kahdella Ilvesjoen yläosalla sijaitsevalla koealalla tehtävät sähkökoekalastukset.

ASIANOSAISTEN KUULEMINEN

Kuulutus tarkkailuohjelmaesityksen kuulemisesta ja tarkkailuohjelmaesitys pidettiin 25.2.–11.3.2021 välisenä aikana nähtävinä Kurikan kaupungin ilmoitustaululla. Lisäksi kuulutus ja ohjelmaesitys olivat nähtävinä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen internet-sivustolla ja Kyrönjoen kalatalousalueelle sekä Kurikan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle toimitettiin 18.2.2021 tarkkailuohjelmaesitystä koskeva lausuntopyyntö.

Kyrönjoen kalatalousalue antoi 4.3.2021 ohjelmaesitystä koskevan lausunnon. Kyrönjoen kalatalousalue esitti näkemyksensä, että esitettyä kalataloustarkkailua tulee täydentää koeravustuksella Ilvesjoen jokirapukannan nykytilan selvittämiseksi. Koeravustus tulee toteuttaa heinä-elokuussa 2021 Ilvesnevan kuivatusvesien laskukohdan alapuolisella jokiosuudella, jossa on rapujen elinympäristöksi soveltuvaa kivikkoa. Pyyntiponnistus tulee olla vähintään 20 mertayötä. Mikäli rapuja ensimmäisenä tarkkailuvuonna saadaan saaliiksi, tulee koeravustus toistaa vastaavalla tavalla kolmen vuoden välein Ilvesnevan turvetuotannon päättymiseen asti. Koeravustuksen tulokset tulee raportoida samassa yhteydessä sähkökoekalastusten tulosten kanssa ja raportointi tulee lähettää myös Kyrönjoen kalatalousalueelle. Ilvesjoessa esiintyy luontaisesti lisääntyvä jokirapukanta, jonka runsaudesta ei kuitenkaan ole olemassa ajantasaista tietoa. Tästä syystä toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien haittojen vaikutusta jokirapukannan tilaan tulee määrätä seurattavaksi koeravustuksin. Sähkökoekalastusten osalta voidaan kalatalousalueen näkemyksen mukaan noudattaa esitettyä tarkkailusuunnitelmaa.

VARSINAIS-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen hyväksyy esitetyn tarkkailuohjelmaehdotuksen seuraavilla tarkennuksilla:

- Tämän tarkkailuohjelman puitteissa tarkkaillaan myös Apemet A-P. N. Ky:n Ilvesnevan tuotantolohkojen 4–6 ja Ilvesnevan lisäalueen kalataloudellisia vaikutuksia.
- Sähkökoekalastukset tehdään vuodesta 2021 alkaen kolmen vuoden välein tarkkailuohjelmassa esitettyjen koealojen lisäksi toisella Ilvesnevan kuivatusvesien purkupaikan alapuolelle, ensisijaisesti Viitasperään, perustettavalla koealalla.
- Ilvesjoessa tehdään vuonna 2021 koeravustus kolmella koeravustuksiin mahdollisimman hyvin soveltuvalla paikalla, joista yksi sijaitsee Ilvesnevan kuivatusvesien purkupaikan yläpuolella ja kaksi alapuolella.

- Mikäli Ilvesjoessa vuonna 2021 tehtävissä koeravustuksissa saadaan saaliiksi joki- tai täplärapuja, toistetaan koeravustukset jatkossa kolmen vuoden välein kaikilla edellä mainituilla pyyntipaikoilla.
- Pyyntiponnistus koeravustuksissa on tarkkailuvuosina 25 meritayötä/pyyntipaikka.
- Koeravustukset tehdään heinäkuun lopussa–elokuussa, ja mertojen etäisyyden toisistaan tulee olla vähintään viisi metriä.
- Koeravustusten pyyntivälineet tulee desinfioida ennen siirtymistä vesimuodostumasta toiseen tai samassa vesimuodostumassa sijaitsevalle yläpuoliselle ravustuspaikalle, jonne kalojen ja rapujen vaellus ei ole mahdollista nousuesteen vuoksi.
- Tarkkailutulosten yhteenvedoissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä analyyseissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät.
- Tarkkailutuloksista on laadittava raportti, joka on toimitettava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Kurikan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle, Kyrönjoen kalatalousalueelle ja Jalasjärven kalastuskunnalle.

RATKAISUN PERUSTELUT JA LAUSUNTOJEN HUOMIOIMINEN

Esitetty tarkkailuohjelma antaa, mukaan lukien siihen tehdyt muutokset ja tarkennukset, ennalta arvioiden riittävät tiedot toiminnan kalataloudellisista vaikutuksista.

Kalatalousviranomaiselle 11.9.2020 toimitettu tarkkailuohjelmaesitys koski ainoastaan Ilvesnevan lohkoja 1–3 ja 8. Niiden lisäksi tulee Apemet A-P.N. Ky:n tarkkailla Ilvesnevan lohkojen 4–6 ja lisäalueen kalataloudellisia vaikutuksia. Apemet A-P.N. Ky:n hallinnassa olevien Ilvesnevan turvetuotantoalueen kalataloudellisia vaikutuksia voidaan tarkkailla esitetyn tarkkailuohjelman puitteissa kaikkien tuotantolohkojen ja lisäalueen osalta, sillä niiden vaikutusalue on sama. Ilvesnevan lohkoilla 4–6 (18,5 ha) oli 31.12.2020 saakka ja lisäalueella (25,5 ha) on toistaiseksi voimassa oleva Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston 16.6.2014 antama ympäristölupa nro 119/2014 /1 (Dnro LSSAVI/213/04.08/2012). Ympäristöluvan lupamääräyksen 14 mukaan vesistö tarkkailu on toteutettava Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla ja kalataloustarkkailu on tehtävä Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla. Tarkkailusuunnitelmat on toimitettava viranomaisten hyväksyttäväksi kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Tarkkailut voidaan toteuttaa yhteistarkkailuina. Tarkkailusuunnitelmia voidaan muuttaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailun kattavuutta. Tarkkailujen vuosiraportit on toimitettava Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle,

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle sekä Jalasjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kalataloustarkkailun tulokset on toimitettava lisäksi Kyrönjoen kalastusalueelle. Tarkkailujen tulokset on vaadittaessa annettava niiden nähtäväksi, joiden oikeuteen tai etuun tiedot saattavat vaikuttaa. Tarkkailutulosten yhteenvedoissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä analyyseissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät.

Sähkökoekalastuksissa toinen koeala kuivatusvesien purkupaikan alapuolella on tarpeen keskeisen vaikutusalueen virtapaikkojen kalastotarkkailun riittävän tehon kannalta. Ilvesnevan kuivatusvesien purkureitin yläosalta eli Ilvesjoen yläosalta ei ole käytettävissä tarkkailutuloksia, minkä vuoksi jokiosuuden kalastoa ei juuri tunneta.

Kyrönjoen kalatalousalueen lausunto on otettu huomioon lisäämällä tarkkailuohjelmaan Ilvesjoessa tehtävät koeravustukset.

Ilvesjoessa on tarpeen tehdä koeravustus sekä Ilvesnevan purkukohdan ylä- että alapuolella, jotta tuotantoalueen kuivatusvesien vaikutukset rapukannalle olisi mahdollista tehokkaammin erottaa muista rapukantaan vaikuttavista tekijöistä. Rapukannan harvuuden vuoksi koeravustus on tarpeen tehdä purkukohdan alapuolella kahdella toisistaan selkeästi erillään olevalla paikalla.

Koeravustuksia on tarpeen jatkaa Ilvesjoessa vuoden 2021 jälkeen ainoastaan, mikäli joessa esiintyy vuoden 2021 koeravustusten ja/tai sähkökoekalastusten tulosten perusteella rapua.

Yleensä koeravustukseen riittää 25 merta aluetta kohden (Erkamo ja Tulonen 2018, Rapukantojen hoito, teoksessa Kalavarojen käyttö ja hoito, Luke).

Koeravustukset on syytä tehdä heinäkuun lopussa–elokuussa, koska silloin rapujen voidaan odottaa olevan aktiivisimmillaan eivätkä kuorenvaihdot tai mädin ja poikasten esiintyminen vaikuta pyyntituloksiin. Yksikkösaalisten seurannassa viiden metrin mertaväli on minimivaatimus, jolla estetään mertojen houkutusalueiden päällekkäisyys (Tulonen ym. 1999, Rapututkimukset, teoksessa Kalataloustarkkailu – periaatteet ja menetelmät, Riistan- ja kalantutkimus).

Pyyntivälineiden desinfiointi koeravustuksissa on tarpeen rapuruton leviämisen ehkäisemiseksi.

TARKKAILUOHJELMAN MUUTTAMINEN JA VOIMASSAOLO

Päätöstä voidaan tarvittaessa muuttaa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla. Pieniä muutoksia tarkkailun suorittamistapaan tai aikatauluun voidaan tehdä ilman tarkkailupäätöksen muutosta Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla tai ELY-keskuksen aloitteesta.

Tämä päätös on voimassa, kunnes uusi päätös asiasta on annettu.

OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 62 §, 64 §, 65 §
Hallintolaki (434/2003)

KÄSITTELYMAKSU

10 h á 70 €, yhteensä 700 €, arvonlisävero 0 %. Käsittelymaksun periminen perustuu valtioneuvoston asetukseen 1272/2020. Lasku lähetetään erikseen valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen sekä maksuun voidaan hakea oikaisua Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta. Oikaisuvaatimusosoitus liitteenä.

Kalastusbiologi

Mika Sivil

LIITTEET

Päätöstä ja maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus
Tarkkailuohjelmaesitys

JAKELU

Apemet A-P.N. Ky

TIEDOKSI

Päätösajlennös:

Tmi Kairatuuli
Pohjanmaan vesi ja ympäristö ry
Kyrönjoen kalatalousalue
Kurikan kaupunki, ilmoitustaulun hoitaja ja ympäristönsuojeluviranomainen
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Ilmoittaminen päätöksestä:

Tieto päätöksestä julkaistaan Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen internet-sivustolla sekä Kurikan kaupungin ilmoitustaululla.